

the Music is the Message

over hoe muziek via het lichaam de ziel bereikt

Kirsten Vos
januari 2004

the Music is the Message
over hoe muziek via het lichaam de ziel bereikt

9 januari 2004

Ter inleiding

Het schrijven van dit essay heeft me ontzettend veel voldoening gegeven. Ik ben al geruime tijd met dit onderwerp bezig en ik ben nu een flinke stap verder dan voor het schrijven van dit essay. Ik heb voor een dagboekvorm gekozen, omdat het beantwoorden van de vraag "*kan het zo zijn dat muziek via het lichaam tot de ziel doordringt?*" veel nieuwe vragen en inzichten met zich meebracht.

Het combineren van de Westerse psychologie en de Oosterse filosofie is aan de ene kant typerend geweest voor het verschil in wereldbeeld dat beide werelddelen hebben – en aan de andere kant typerend voor de overeenkomst tussen die werelddelen: mens en muziek.

De meest stimulerende bronnen waren gesprekken met vriendinnen, familie en collega's over dit onderwerp. Vooral het voor het eerst hardop uitspreken van deze ideeën, dus ze niet alleen meer voor mezelf houden, was ontzettend leerzaam. De – soms zeer kritische - vragen die ik hierover kreeg, waren voor mij een uitstekende ingang om het idee van "het lichaam als klankkast van de ziel" verder uit te werken.

Als ik weer terugga naar de vraag van K., "Wat heb je hier nou aan?", kan ik alleen maar met zekerheid zeggen dat ik een andere blik op de wereld heb gekregen, een groter bewustzijn en veel energie door hiermee bezig te zijn. Ik zie dat ik bovendien meer vragen heb gekregen, naarmate ik verder over het onderwerp nadacht. Aangezien ik hier al een tijdje mee bezig ben zal ik nog lang niet alle antwoorden gevonden hebben. Voor mij staat na het schrijven van dit essay echter één ding vast: *ja*, het kan zo zijn dat muziek via het lichaam tot de ziel doordringt. *The music is the message.*

Kirsten Vos
8 januari 2004

18 december 2003

Waar komt het gevoel van verbondenheid tussen mensen vandaan? Hoe komt het dat ik me bij de ene persoon onmiddellijk op mijn gemak voel, tegen een ander een sterke aversie voel en bij een derde geen enkel gevoel heb? Met verbondenheid bedoel ik het gevoel dat ik graag bij iemand ben – of juist niet. Deze vraag houdt me al een tijd bezig. Zij komt voort uit de vraag waarom ik bepaalde vriendschappen heb, waarom ik het met de ene collega beter kan vinden dan met de ander, waarom ik het met mijn achtertante beter kan vinden dan met mijn volle nicht, hoe het komt dat mensen uit elkaar kunnen groeien. Allemaal vragen die te maken hebben met de verbondenheid tussen mensen.

De eerste houvast om een antwoord te vinden op mijn vraag over de verbondenheid tussen mensen was een opmerking van mijn zanglerares anderhalf jaar geleden. Via deze opmerking ben ik gaan nadenken over de “ontvang- en verzendmogelijkheden” van de mens en wat de ontwikkeling van deze eigenschap betekent voor het gevoel van verbondenheid tussen mensen. Wat de appel was voor Newton, was deze opmerking voor mij. Niet dat ik net zo’n genie ben als Newton, maar vanaf dat moment begonnen bij mij de radartjes te draaien en wist ik voor het eerst waar ik antwoorden kon gaan zoeken.

Tijdens een van mijn zanglessen vertelde zij dat ik mijn lichaam kon vergelijken met een klankkast. Ze vertelde me dit om me te leren hoe ik met mijn hele lichaam kon zingen, zodat de klanken vol en warm zouden klinken. Elk deel van mijn lichaam had een eigen klank, een eigen resonantie, net zoals een klankkast. Elk deel van mijn lichaam had naast die klank een corresponderende kleur. Het verloop van de kleuren was net als het kleurverloop van de regenboog. Mijn hoofd was paarsblauw en mijn benen waren oranje/bruin. Ik hoefde alleen maar aan die kleur te denken en dan zou de ademhaling vanzelf goed komen. Ik probeerde het en het werkte inderdaad zo – als ik mijn hand ook op dat lichaamsdeel legde en aan de bijbehorende kleur dacht, maakte ik de juiste klanken en voelde ik mijn huid trillen.

De zanglessen heb ik voortijdig beëindigd, ik merkte dat ik geen zangtalent had – of in elk geval te weinig om een redelijk niveau te behalen. Wat wel is blijven hangen is het idee dat elk deel van je lichaam zijn eigen klank heeft. Betekent dat dan ook dat elk deel van je lichaam een eigen “trilling”, een eigen “frequentie” heeft? En betekent dat dan weer dat elk mens een unieke “frequentie” heeft, namelijk de combinatie van al die “frequentiepunten”? Is het wellicht die *unieke frequentie* van elk mens, die maakt dat ik de ene persoon onmiddellijk leuk vind en de andere juist vanaf het eerste moment niet uit kan staan, omdat onze frequenties elkaar ‘doven’ of juist te veel ‘versterken’?

De eerste vergelijking die ik maakte was met radiozenders, geholpen met de kennis die ik me nog van natuurkunde kon herinneren. Elke radiozender heeft zijn eigen frequentie. Frequenties kunnen elkaar versterken. Echter, als zenders op bijna dezelfde frequentie zitten, kan het signaal van beiden wegvallen, de golven gaan dan in elkaar over en de ontvanger hoort helemaal niks, net als wanneer je de boxen van je stereo op een verkeerd punt plaatst. Als een zender te ver van de ontvanger verwijderd is, kunnen ze elkaar ook niet bereiken. Elke radiozender heeft dus zijn eigen *plek* in de ether.

Zou het kunnen zijn dat dat met mensen ook zo werkt? Dat elke persoon op zoek is naar zijn “plekje in de ether” vanwaar hij het beste kan ‘uitzenden en ontvangen’? Dat elke persoon een radiozender én ontvanger is met een eigen “frequentie”? Op die manier zou ik kunnen verklaren waarom ik bij sommige mensen een enorme stimulans voel als ik ze ontmoet – en bij

anderen helemaal niets. Ik begon mijn ideeën over frequenties en relaties tussen mensen uit te tekenen.

20 december 2003

Een andere gedachte: kleuren en klanken hebben allebei frequenties. Kan het zo zijn dat, als een bepaalde kleur- / klankcombinatie geactiveerd wordt, dat deel van het lichaam van de persoon gestimuleerd wordt? En kan dat dan ook betekenen dat als iemand een bepaalde soort muziek luistert, of veel in de zon zit (= geel licht), of een bepaalde plek op de aarde zit, eigenschappen ontwikkelt die gekoppeld zijn aan die frequentie? Want als een bepaald lichaamsdeel meer geactiveerd wordt dan een ander lichaamsdeel lijkt het mij niet meer dan logisch dat de eigenschappen die daarbij horen, beter ontwikkeld worden dan andere.

Ik dacht aan de aurafoto die ik jaren geleden uit nieuwsgierigheid had laten maken tijdens een bezoek aan de Pasar Malam Besar in Den Haag. Ik dacht ook aan de aanleg van Zuid-Afrikanen voor opzweepende salsamuziek of betoverende tango's, aan de aanleg van West-Europeanen om vooral alles te beredeneren, aan de aanleg van Afrikaanse volken om met hun hele lichaam te kunnen dansen en aan de aanleg van Russen voor strakke, beheerste bewegingen in hun volksdansen. Natuurlijk was gewenning en ergens mee opgroeien een logische verklaring. Maar hoe zit het dan met mensen die bijvoorbeeld uit Nederland komen en toch aanleg hebben voor Latijns-Amerikaanse dansen?

Volkeren zoals de Indianen en Afrikanen hebben zoveel binding met de aarde. Het valt me op dat deze mensen in hun muziek heel veel donkere, diepe klanken hebben en in hun beweging en in hun dansen heel lichamelijk zijn. Eigenlijk geldt dat ook voor mensen uit Zuid-Amerika, als ik bijvoorbeeld denk aan de opzweepende salsa, de wiegende bachata en de mysterieuze tango. Zou het te maken kunnen hebben met de plek waar ze wonen, waar ze opgegroeid zijn? Als ik de lijn van mijn gedachten over trillingen en het menselijk lichaam blijf volgen, dan zou het best kunnen dat elke plek op aarde een eigen trilling heeft. En dat die trilling zijn weerslag vindt in de mensen die daar wonen. De vaak grappig bedoelde opmerking: "Ik zit vandaag op een verkeerde aardstraal." krijgt zo wel een heel andere betekenis.

Als ik daar op voortborduur: zelfs de klanken van de taal van die volkeren klinken dieper. In het Swahili heb je heel veel 'a'-klanken in de taal. Nederlands en Engels klinken veel 'lichter'. Misschien is deze klankbeleving heel persoonlijk en is er niemand die daar hetzelfde over denkt. Ik moet denken aan de reacties van mensen die geen Nederlands spraken. Ik ben op uitwisseling in Amerika geweest. Toen ik aan mijn Litouwse kamergenootje vroeg hoe het Nederlands klonk, zei ze dat ze het een heel grappige taal vond, met juist heel veel 'g'-klanken (niet de muzieknoot, maar de letter). En het Afrikaans! Dat is een mooi voorbeeld. Die taal heeft dezelfde oorsprong als het Nederlands maar klinkt nu veel "ronder". Natuurlijk is die taal beïnvloed door andere talen, zoals het Engels en de vele Afrikaanse talen. Maar het zou best interessant zijn om te zien hoe de vorming van het Afrikaans zich heeft ontwikkeld ten opzichte van het Nederlands.

Als ik het op deze manier bekijk lijkt de mens wel op tientallen manieren verbonden. Een nieuwe vraag komt in me op: hoe komt dat een taal die je niet verstaat prettig kan klinken – of je juist tegen de haren instrijkt?

21 december 2003

Ik begin te begrijpen hoe de niet-zichtbare menselijke energie, die ik zelf "frequenties" had genoemd, invloed kan hebben op de relaties die mensen hebben. De innerlijke ziel van een mens

wordt geraakt door trillingen van buitenaf. Afhankelijk van de hoogte en intensiteit van de trilling komt deze op een bepaalde plek het lichaam in. Elk deel van het lichaam hoort bij een stukje van de ziel van de mens. De ziel van de mens zit niet op één plek. Toch mis ik een invalshoek – welke toegang, welke invloed heeft een mens zelf op die “frequenties”? Het kan toch niet zo zijn dat ik onbewust een bepaalde frequentie heb en er niks aan kan doen om die te veranderen?

Als ik mijn plek, mijn frequentie, niet kan beïnvloeden, wat heb ik er dan aan om het te weten? Misschien ligt de oplossing wel bij de opmerking van mijn zanglerares. Nu ik daaraan terugdenk, weet ik het: muziek. Muziek is een combinatie van klanken en tonen, een samenspel van trillingen die in het menselijk lichaam doordringen en emoties los kunnen maken. Ondanks de uitgebreide verbondenheid waar je als mens geen directe invloed op hebt, zoals je omgeving, zou je dus muziek als externe energiebron kunnen aanwenden.

Kan het zo zijn dat het menselijk lichaam inderdaad een “klankkast” is, dat klanken ervaart, klanken voelt en zelfs de vibraties van een klank in zich opneemt, waardoor het wezen van de mens beïnvloed wordt – *kan het zo zijn dat muziek via het lichaam tot de ziel doordringt?*

Dat gaat mijn vraag worden voor het essay. Ik heb wel eens gehoord over de onderzoeken die gedaan zijn naar de relatie tussen concentratie en klassieke muziek. Op televisie zie je af en toe programma’s over hoogbegaafde kinderen van wie de ouders doelbewust veel klassieke muziek luisteren om het kind maar slimmer te maken. Ik heb ook wel eens iets gehoord over energiepunten in een lichaam.

26 december 2003

Ik ben uiteindelijk naar de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag gegaan en heb gezocht naar studies over muziek en menselijk gedrag, om te kijken of mijn hersenspinsels van de afgelopen jaren en dagen door anderen gedeeld werden. Ook heb ik op internet gezocht naar ideeën over muziek en gedrag.

In de KB¹ viel het me op dat er in de literatuur over dit onderwerp verschillende benaderingen waren. Zo vond ik een boekje met daarin een gesprek tussen een huisarts en een dirigent over het effect van muziek op kankerpatiënt, dat uitgegeven was bij het jaarverslag van de kankerbestrijding². De twee mannen spreken over het effect van muziek op patiënten, maar veel verder dan constateren dat ze hebben ontdekt dat muziek de patiënt een prettig gevoel geeft, gaan ze niet.

Een heel andere benadering vond ik in het boek ‘Chakra’s Ontcijferd’ van A. Wauters³. Dit was eigenlijk het tweede “appel-” moment, ik had een manier gevonden om de wereld voor mezelf in kaart te brengen: ik had nu een uitleg gevonden. Al mijn ideeën over energie, het lichaam als klankkast tot de ziel, muziek, trillingen, frequenties, eigenschappen – ze werden hier in besproken, precies zoals ik het me voorgesteld had. Ik had wel eens eerder over chakra’s en

¹ Koninklijke Bibliotheek

² A. Haverkort en D. Luijmes – *Muziek, de stille werkzame kracht. Een gesprek tussen André Haverkort en Dirk Luijmes*. Nijmegen 2000.

³ A. Wauters – *Chakra's Ontcijferd*. Uitgeverij Librero, Kerkdriel.

energiepunten gehoord, maar had die ‘verhalen’ altijd vaag en ongeloofwaardig gevonden. Ik werd er nu op een heel andere manier mee geconfronteerd.

Op een van de eerste bladzijden las ik een citaat dat volledig aansluit bij mijn eerdere gedachten: *“Chakra’s vormen de sleutel tot lichamelijke gezondheid, emotionele stabiliteit en geestelijke helderheid. Het zijn geleiders die energiestromen uit de hemelen en aarde filteren, zodat die zich kunnen samenvoegen. De verandering van deze energievelden vormt een chakra. Deze draaikolk van bewegende energie stimuleert allerlei endocriene organen in het lichaam om hormonen in de bloedbanen te brengen. De invloeden van deze hormonen beheersen ons lichaam. Ze beïnvloeden ook onze geestelijke gesteldheid.”*⁴ Alles is energie – muziek is ook energie. Hier heb ik een eerste antwoord gevonden op mijn vraag: *kan het zo zijn dat muziek via het lichaam tot de ziel doordringt?* Ja dus. Want als chakra’s de energiestromen filteren, zoals onder meer muziek een energiestroom is, en een chakra vormt de sleutel tot de trits van lichaam, geest en gevoel, dan kan muziek via de chakra’s in het menselijk lichaam doordringen tot de ziel.

Ik leerde dat elk chakra op een eigen plek in het menselijk lichaam zit (zie afbeelding 1). De eigenschappen die bij elke chakra horen zijn gekoppeld aan een plek in het lichaam en vertalen zich in menselijke eigenschappen. Tot mijn grote vreugde vond ik ook een overzicht van kenmerken van de chakra’s. Een van de kenmerken van een chakra is de muzieknoot en de soort muziek. Andere kenmerken zijn onder meer plek op de aarde, lichamelijke activiteiten en kleuren. Om mijn eigen vraag te verdiepen, heb ik een overzicht gemaakt van de kenmerken per chakra die van toepassing zijn op de relatie muziek – lichaam – ziel.

⁴ Chakra’s Ontcijferd, 6

<i>Chakra</i>	<i>Ontvankelijke leeftijd</i>	<i>Muziek</i>	<i>Lichaamsdeel</i>	<i>Ziel</i>
Wortelchakra rood	Tot 7 jaar	Muzieknoot C, drummuziek	In het perineum onder aan de ruggengraat	Innerlijke veiligheid, geduld, structuur, stabiliteit, veiligheid.
Geslachtschakra oranje	7-14 jaar	Muzieknoot D, Latijns- Amerikaanse muziek	Onder de navel en in het bekken	Welzijn, seksualiteit, sensualiteit, eigenwaarde los zien van het materiële.
Zonnevlechtchakra geel	14 –21 jaar	Muzieknoot E, marsmuziek	Onder het borstbeen in de maag	Eigenwaarde, zelfrespect, vertrouwen, persoonlijke macht, vrijheid van keuze.
Hartchakra Groen, roze, goud	28 – 35 jaar	Muzieknoot F, vocale muziek	Midden van de borst	Eenheid, verbondenheid, liefde, vrede, puurheid.
Keelchakra turkoois	35 – 42 jaar	Muzieknoot G, opera	Keel	Wil, communicatie, creativiteit, eerlijkheid, integriteit
Voorhoofdchakra indigo	35 – 42 jaar	Muzieknoot A, klassiek, sonates van M	Tussen de wenkbrauwen	Wijsheid, inzicht, verbeelding, intuïtie, kennis
Kroonchakra violet	42 - 49 jaar	Muzieknoot B, hindoestaanse raga's	Boven op de schedel	Genade, schoonheid, sereniteit, eenheid met alles wat is.

Bron: A. Wauters - *Chakra's Ontcijferd* , 40 - 101

Wat mij hierin opviel, is dat de muzieknoden beginnen bij de basisklank, de C. Naarmate de plek van het chakra in het lichaam hoger wordt, wordt de muzieknoot – en de klank- ook hoger. Als ik kijk naar het verloop van muziek en plek in het lichaam en dat vergelijk met de eigenschappen, dan zie ik dat de aard van de eigenschappen oploopt van 'basaal – overleven' naar 'spiritualiteit'. Als ik dit bovendien nog eens koppel aan de muzieksoort en de ideeën die ik eerder had over de aard van een volk, dan is de verbondenheid van de mens met energie, met de wereld om ons heen, overduidelijk. Muziek zou je misschien in een soortgelijke volgorde kunnen indelen – van basaal/ geaard naar spiritueel/ vluchtig.

Afbeelding 1 - Model dat de chakra's in het menselijk lichaam weergeeft (India, mogelijk 25.000 jaar oud)

Bron: A. Wauters - *Chakra's Ontcijferd*, 14.

27 december 2003

mu·ziek (de ~ (v.))⁵

1 geluid, voortgebracht door de menselijke stem of door instrumenten omwille van de schoonheid van dat geluid of als expressie van gevoelens

2 bladmuziek

Wat is muziek eigenlijk? Ik heb er nu wel zoveel gedachten over, maar bestaat muziek niet uit ontzettend veel elementen? Ritme, tonen, klanken, compositie, woorden, beelden bij videoclips, herinneringen? Ik ben op internet tegen een scriptie 'aangesurfd' over muziektherapie bij persoonlijkheidsstoornissen. De scriptie is geschreven door Ullrike Fieguth, –toen nog?- een stagiaire en muzikante die haar ervaringen met muziektherapie bij mensen met persoonlijkheidsstoornissen beschreef. Het was heel verrassend om vanuit de Westerse psychologie een versterking te vinden van de gedachte dat muziek verfrissend is voor de ziel. Toch heeft zij zich niet gewaagd aan de vraag hoe dat dan komt. Niettemin zijn sommige passages een grote inspiratie.

Mijn idee over trillingen van muziek en de mogelijkheid dat trillingen elkaar kunnen beïnvloeden, vind ik vrijwel identiek verwoord terug in die scriptie: *“In het begin zei ik al dat klank trilling is. Zo kun je zeggen dat eigenlijk alles om ons heen trilt: steen, planten, dieren, planeten...het gehoor is alleen niet fijn genoeg om het allemaal te horen. Klank sluit voor mij nauw aan bij de sfeer. Als ik iemand ontmoet of een groep dan kan ik heel duidelijk een bepaalde sfeer waarnemen die rond die persoon hangt. Ook ik “straal iets uit”. De kunst is dan je op elkaar af te stemmen (wat een orkest ook moet doen). In de omgangstaal zeg je ook wel eens dat je met iemand op dezelfde golflengte zit. Muziek is hoorbare trilling, hiermee kun je proberen bij de ander aan te sluiten - zijn onhoorbare klank hoorbaar te maken – of hem in een andere stemming (letterlijk en figuurlijk) te brengen. Trillingen kunnen elkaar beïnvloeden: elkaar uitdoven en versterken.”*⁶

In die scriptie maakt Fieguth een opmerking over tijdgeest. Terwijl ze vertelt over de betekenis van muziek, haalt ze terloops aan dat muziek gekoppeld is aan de tijdgeest. En onmiddellijk moet ik denken aan het eerste college Media en Cultuur, toen de vraag gesteld werd: *wat bedoelde McLuhan met ‘the medium is the message’?* Het medium waarmee gecommuniceerd wordt geeft aan hoe mensen met elkaar om (willen) gaan. Als ik McLuhan vrij interpreteer, kan *‘the music is the message’* zoiets dergelijks betekenen; de muziek van de tijd geeft aan wat er in mensen omgaat. Kijk maar naar de opkomst en ondergang van housemuziek, de tijdelijke populariteit van Kitaro en consorten, naar de hedendaagse luisterbereidheid voor “wereldmuziek” (Cesaria Evora, Zuco 103), naar de groeiende markt voor Nederlandstalige muziek, naar het plotselinge succes van Dance Hall Music (Sean Paul) of juist naar de duurzaamheid van het succes van zowel jazz als klassiek.

De muziek drukt uit wat er in de mensen omgaat, misschien wel net zo als een communicatiemedium dat doet volgens de definitie van McLuhan. De muzikant speelt wat in hem omgaat en wat hij voelt komt uit zijn ziel. De luisteraar luistert naar wat hij nodig heeft, of dat nu muziek is die aansluit bij zijn persoonlijkheid of hem juist “uit een dip” haalt. Op die

⁵ www.vandale.nl

⁶ <http://kellemes.brinkster.net/LW/weetjes/scripties/47.pdf>, 9

manier bereikt muziek niet alleen via het lichaam de ziel: de ziel bereikt via de muziek de lichamen.

29 december 2003

Vanavond heb ik twee muziekstukken met elkaar vergeleken: het Clair de Lune van Debussy en de Mondscheinsonate van Beethoven (adagio). Deze twee stukken dragen in feite dezelfde naam en kunnen dus in thematiek vergelijkbaar zijn. Beide stukken heb ik vaak geluisterd – het Clair de Lune van Debussy luister ik nog steeds graag, terwijl ik het stuk van Beethoven niet meer zo prettig vind om naar te luisteren als vroeger. Ik ben geen geoefende klassieke muziekluisteraar in die zin, dat ik alle termen en jargon ken die benodigd zijn om klassieke muziek te beschrijven. Helaas. Ik denk inmiddels met spijt terug aan de lacherigheid tijdens de muzieklessen op het conservatorium⁷.

Het eerste dat mij opvalt als ik naar beide stukken luister, is dat het stuk van Debussy mij veel vrolijker en hoopvoller stemt dan het adagio van Beethoven. Het Clair de Lune van Debussy begint een beetje schokkerig, zacht van toon en klank, en neemt langzaam in snelheid en hoogte van toon toe. De Mondscheinsonate van Beethoven blijft naar mijn smaak in dezelfde toonhoogte en lage akkoorden lijken vaker voor te komen. Bovendien duurt het stuk van Beethoven bijna 2x zo lang. De dissonanten klinken dof en brengen mij in een sombere stemming.

Deze ontwikkeling in mijn voorkeur komt wel overeen met de ontwikkeling van mezelf – voor zover ik dat uiteraard kan inschatten. Ik heb zelf het gevoel dat ik veel vrolijker en optimistischer ben geworden en veel minder zwaar op de hand. Het zou een interessante vraag zijn om te onderzoeken: mensen te vragen naar de ontwikkeling van muziek waar ze naar luisteren en die van hun persoonlijkheid.

5 januari 2004

Gisteravond at ik bij K., een vriendin, niet eens met de intentie om het hierover te hebben. Toch, voor het eerst, heb ik deze ideeën uitgebreid besproken. Het voelde onwennig, omdat het alleen nog maar ideeën waren en ik nog niet overal antwoord op had, het was alsof ik iets heel persoonlijks blootgaf. Het gesprek dat volgde was echter een enorme stimulans om er juist verder mee te gaan.

Een van de eerste opmerkingen die ze maakte was: "Ja, maar er is zo veel meer dan alleen maar het menselijk lichaam dat invloed heeft op het gedrag van mensen. Je hebt herinneringen, genen, vooroordelen. Het draait toch veel meer om je gevoel?". Op mijn idee over het gevoel van verbondenheid tussen man en vrouw reageerde ze met: "Ja, maar dat is toch gewoon de chemie tussen mensen!". In eerste instantie had ik namelijk het gevoel dat ik in het begin van dit essay 'verbondenheid' noem, verwoord als *aantrekkingskracht*. Ik realiseerde me dat dat woord een kortstondigheid omvatte, die ik niet bedoelde. Ik bedoelde veel meer de trekkracht van twee magneten. Terecht zei ze toen: "Ja, maar dat klopt ergens juist wel weer met jouw idee van energiebronnen – die moet je natuurlijk ook opladen op de één of andere manier, energie is niet onuitputtelijk.". Het grappige was dat de argumenten, die zij als tegenwerpingen bedoelde, naar mijn gevoel juist mijn ideeën ondersteunden.

Nadat we er een tijdje over gesproken hadden, zei ze: "Nou ok. En dan heb je dus een theorie. Maar wat HEB je daar nou aan? Wat kan je ermee?". Ik was even stil en zei: "Tja. Wat kan

⁷ Ik heb twee jaar op het Koninklijk Conservatorium de klassieke balletopleiding gevolgd. Ik heb daar ook een deel van mijn middelbare schooltijd doorgebracht en één van de lessen was muziekles.

je ermee. Ik weet het niet. Ik zal er zeker geen wereldvrede mee bereiken.”. Dát was ze dan weer wel met me eens. En ik vulde vervolgens aan: “Het zijn voor mij gewoon antwoorden op vragen die ik heb, zodat ik de wereld, de mensen om me heen en vooral mezelf beter kan begrijpen. “. Dit was voor mij een hele krachtige vraag, omdat het me deed teruggaan naar de vraag die ten grondslag had gelegen aan dit hele verhaal – de verbondenheid tussen mensen. Kan je die veranderen?

Vandaag reed M., een collega, met mij mee naar huis. Ik vertelde haar waar ik mee bezig was en ze dacht enthousiast met me mee. Al vrij snel begon ze over haar neef die doof is en toch naar muziek ‘luistert’. Nadat ik had verteld over de associatie die ik had gemaakt tussen Afrikanen, de muziek, de dans en de verbinding met de aarde, zei ze : “Eigenlijk gek, als je het op die manier bekijkt – want hoe zit het dan met mensen die maar naar één muzieksoort luisteren?”.

Als muziek via trillingen het lichaam binnenkomt, bepaalde energiecentra raakt en op die manier de ziel van een mens beïnvloedt, dan is het ook mogelijk dat doven naar muziek luisteren. Ik geloof dat mensen bij wie één zintuig minder sterk ontwikkeld is dan de andere, dit compenseren door een ander zintuig sterker te ontwikkelen. Het waarnemen van energietrillingen kan er één van zijn. Iets wat dit lijkt te beamen, is het succes van een “doven house party”⁸ in 2002. 500.000 mensen hebben deze houseparty bezocht, waarbij de muziek wel harder stond dan in een normale discotheek, maar de mensen die doof of slechthorend waren konden wel dansen op de trillingen die ze ervoeren.

En – als muziek via trillingen het lichaam binnenkomt en energiecentra bereikt, die door de klanken en tonen en ritmes in de muziek geactiveerd worden – hoe zit het dan met mensen die alleen maar naar house luisteren, of alleen maar naar klassiek?

6 januari 2004

Ik ben nu op het punt beland dat ik me afvraag hoe je specifieke muziek kan koppelen aan specifieke eigenschappen van een mens op korte termijn en op de ziel van de mens op lange termijn. Als het dus zo is dat muziek via het lichaam tot het diepste wezen van de mens doordringt, dan betekent dat ook dat een verandering in één van beide een verandering in de ander teweeg brengt.

Even terug naar het begin. Muziek is trillingen, via die trillingen worden energiecentra in verschillende plekken in het menselijk lichaam geactiveerd, trillingen kunnen elkaar versterken en uitdoven en de energiecentra fungeren als filters van de ziel. De vraag die M. stelde over mensen die maar naar één muzieksoort luisteren is in dit kader heel interessant: waarom luistert iemand alleen maar naar hard rock, of house, of klassiek? Het lijkt me dat die persoon bepaalde eigenschappen zeer sterk ontwikkeld heeft en andere onderontwikkeld zijn. Als slechts één energiecentrum continu geprikkeld wordt, dan kan dat maar in één gevolg resulteren: die persoon raakt uit balans of is in elk geval vrij eenzijdig georiënteerd. Het zou kunnen betekenen dat die persoon juist één bepaalde impuls heel hard nodig heeft.

Uit de scriptie van Fieguth blijkt dat muziek de persoonlijkheid – de ziel- van mensen kan veranderen. Kan je dan ook zelf eigenschappen veranderen door je muziekkeuze te variëren en ook eens te luisteren naar wat je niet zo leuk vindt?

⁸ <http://frontpage.fok.nl/news.fok?id=22182>

7 januari 2004

Als ik alles weer doorlees, realiseer ik me dat ik terloops een eerste antwoord gegeven heb op de vraag die de aanleiding is geweest voor dit essay – hoe zit het met de verbondenheid van mensen? Blijkbaar heeft de omgeving, zowel aards als spiritueel, een enorme invloed. Chakra's zijn misschien wel te vergelijken met DNA – elke mens heeft zijn eigen unieke samenstelling. Onder invloed van voorouders, plaats van geboorte, energie vanuit onder meer andere mensen, muziek, kleuren, krijgt iedereen zijn eigen frequentie. Een makkelijke conclusie zou zijn dat de verbondenheid door chakra's komt. Maar een chakra is slechts een filter. Het is de ziel die het wezen van de mens vormt. Muziek bereikt via de verschillende energiecentra de ziel én de ziel uit zich via de verschillende energiecentra in muziek.

Ik realiseer me bovendien dat de volgende stap die ik zou moeten zetten is muzieksoorten koppelen aan de energiecentra: House, Jazz, Hard Rock, Klassiek, Pop, Folk, Salsa, Afrikaans, Tango, Slavische muziek, et cetera. Hiervoor zou ik de verschillende elementen van de muziek moeten beschrijven, zoals ritme, melodie, klanken en compositie, en deze vervolgens ontleden naar chakra's. Daarnaast zou ik me moeten gaan verdiepen in de kennis over het menselijk lichaam, in de exacte dynamiek van chakra's en in de psychologie. Voor het essay krijg ik dit helaas niet meer voor elkaar.

the Music is the Message

over hoe muziek via het lichaam de ziel bereikt

Kisten Vos
januari 2004